

بِتَوْكَلِّ عَلَى اللَّهِ فَبِهِ حَسْبُهُ

طبع مصطفیٰ مصطفیٰ طبع کرد

این کتاب در کتابخانه
 آستان قدس رضوی
 ثبت شده است
 شماره ثبت
 ۱۹۹۸
 تاریخ ثبت
 ۱۳۹۸
 شماره قفسه
 ۱۹۹۸

M.A. LIBRARY, A.M.U.

PE6998

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد از حمد و ثناء و تعظیم شریف الانبیا صلی الله علیه و آله و صحابه اجمعین میگوید سید المانیت
 بن سید عباد الله عفا الله عنهما که اتفاقاً در آن روز در حدیث شریف جری فرار داشتند که در آن روز
 مشفق منقشی امیر الله خان صاحب تفرقه از سار و در مقام بهور رسیدند چون قریب سار رسید
 بود تا پنج یازدهم شهر حرم نبوی که در آن روز در آن روز در آن روز در آن روز در آن روز
 بالتفاه پس بر روی روز دوم بعد از آن که نماز و غیره را تمام کردند و در آن روز در آن روز
 بر باب اندر خانه که توبت کلام بجای رسید که تحریر خطوط بدون شمول الفاظ و بنیادیت شوارب و
 صناعات تحت جناب ایشان فرمودند که در تحقیق چنین است مگر برادر من مولوی خیر الله که در آن روز
 و کمالات در فن شعر و شایسته و نظیر خود ندارند رفته باندازه و در آن روز در آن روز در آن روز
 و لاجلی صاحب نوشته بود که در کتاب موصوف خوش شده و در حدیث شریف جری فرار داشتند که در آن روز
 رفته مذکور کسی یک طریقه به ثمر درین صنعت نوشته و نه حالا ممکن است که کسی تحریر آن کند
 برادر من درین امر بجا بکار برود و در شوقی شایسته نامه که فردوسی طبعی از آن صنعت نوشته و بنویسد
 در اثر خصوص عبارت خطی او هم معروف بجز نیست بعد تمام این کلام منقشی صاحب اتفاقاً در آن روز
 عزم کانور نمودیم و تمهید که برتی سوار شدیم جناب صاحب یک صد قطعه خطوط که از اطراف و حواشی آن کتاب

این کتاب در کتابخانه
 آستان قدس رضوی
 ثبت شده است
 شماره ثبت
 ۱۹۹۸
 تاریخ ثبت
 ۱۳۹۸
 شماره قفسه
 ۱۹۹۸

این کتاب در کتابخانه
 آستان قدس رضوی
 ثبت شده است
 شماره ثبت
 ۱۹۹۸
 تاریخ ثبت
 ۱۳۹۸
 شماره قفسه
 ۱۹۹۸

[illegible][illegible]

ایں سب سے پہلے یہ کہ جس نے یہ کتاب لکھی ہے اس نے اس کی تمام باتوں کو اس کے جہان میں لکھا ہے۔

[illegible]

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۲
 فرمود یعنی و بی
 روزن
 ۱۳
 دولت گرفت
 ۱۴
 ای ساینکه
 بر تیر نهادار و دیخی
 ۱۵
 ای فرمان
 ۱۶
 خورنده فارسى بسنی
 ۱۷
 بفرموده
 ۱۸
 دیسان گردان یعنی
 ۱۹
 بفرموده
 ۲۰
 بر دنیا مراد جهان درگاه
 ۲۱
 بفرموده
 ۲۲
 ای ازنده پیش پای

ایمان و کسب صفات استلزامی صفت کماله حقیقت بکمال و جلالت مسرت و لذت کماله

رفته به بیت روی خوبت دیدم و از خود شدم بمن چه دادم که هسته چنین به رقص ۱۹ بیت که نامه بود
و تخی که شست روی شتی بایک بار یا تا پاک نماز فرستادم و بنیاد از نو نهادم بر سر مهری نرغی و گوهری نسفت
نذاختم که ازین جو که ام که در دل اری که دل از ولداری بر داری بداشت گنای بی کرده ام و گاهی نبراه گستا
شیر مکرین کن دل ادم و سر راه نهادم و بار از مردم و از گدایی بشادمانی نشیرم بایک لکنون بر جانی از منم
و گوی گایکی بزی شهر سنگ لایکی سحر گوی بکام من بد باوه خدایکی مست که بکام من بد گشته ارم که از بر سر
ازم که چو مشدی بزارم نخست چه دیدم که از بی ان باشد گدیزی از خدا بایست شری از خود نساویت که دلت کا و یاری
به پرستش نوازی بهواره بیک لکان نزد روی باری انکون بدو و لم بایک سید زو و کان بایک سید رقص
جانان شتی ارم که باین دلی بر بیان سینه در دوا بی بس بر دگر بیانی حال سری بجاگ روی بید گشت
غزل باینجا رسید ای شوخ کارم بد بهری از ره نوم گیر ارم بد بیانی و بی ملوشتی بی که اندیم به در جهان
دریغاکه ان کبر یو جانی بد نیامد خوبی تمام اندکنارم بد بخود میرم آرزوی بی اندنم کشد کجا کار دارم بد و بی جان
باش بامن تو جانان بد که خود زود جان و جهان می گذارم بد از جبریت بجای رسیده ام که به سر
و بدو رست بخی کشیده ام که کسی کشد زو شکباری و شب بستانه شماری میرمی ارم و دم زو نگا
می شمرم شهر کاشکی رویتوای شمع خدی ششم بد تا خود ادم زو سر و دست نکوبی دریا بد بیا بیک نشین
جدائی ندارم که خدی گذارم اگر دوسید می بدی و اگر گداز افسوس بروی میرسیم و رنج بجان می پسندیدم چه
بچارم که بای از ارم و از دیار دوست می آبی بکوبد بیک پلوس تو خود اید جان من بد بیا ششم نشین خاتم
کزین از دیار باری و شهر گاری بان کشا گوهر نشان یادم دارد که دفا موی بسیار و بایک لکان بجان من
و زو روی بایک میار از نو داری که بای شمر چون نامه بایک جانان بد خوش شستی از بر جان بد خواندم و دو
نماندم از ناپاک روی نوشته بود و در بستان یاد و او روی از دوبر روی کشا و اگر میرمی تنه بانی که از سر
این از ش اندکی بسیار گفته شتم رقص ۱۹ بیت که نامه بود

ویرین را می بایستی بپوشید
 دوستی که می بیند
 بایستد و دراز افتد
 روزی که تاب و آرام
 در آن نیست زیرا که
 من چنان هستم
 خواب و آرام نیست
 چرا که من خواب
 نیستم
 و چون این گفت ای
 کاردار و جنگ که در

۱۶

[illegible]

مجلس تدوین و تصحیح متن

[illegible]

[illegible]

میرزا... ۱۲... ۱۳... ۱۴... ۱۵... ۱۶... ۱۷... ۱۸... ۱۹... ۲۰... ۲۱... ۲۲... ۲۳... ۲۴... ۲۵... ۲۶... ۲۷... ۲۸... ۲۹... ۳۰... ۳۱... ۳۲... ۳۳... ۳۴... ۳۵... ۳۶... ۳۷... ۳۸... ۳۹... ۴۰... ۴۱... ۴۲... ۴۳... ۴۴... ۴۵... ۴۶... ۴۷... ۴۸... ۴۹... ۵۰... ۵۱... ۵۲... ۵۳... ۵۴... ۵۵... ۵۶... ۵۷... ۵۸... ۵۹... ۶۰... ۶۱... ۶۲... ۶۳... ۶۴... ۶۵... ۶۶... ۶۷... ۶۸... ۶۹... ۷۰... ۷۱... ۷۲... ۷۳... ۷۴... ۷۵... ۷۶... ۷۷... ۷۸... ۷۹... ۸۰... ۸۱... ۸۲... ۸۳... ۸۴... ۸۵... ۸۶... ۸۷... ۸۸... ۸۹... ۹۰... ۹۱... ۹۲... ۹۳... ۹۴... ۹۵... ۹۶... ۹۷... ۹۸... ۹۹... ۱۰۰...

۱۱... ۱۲... ۱۳... ۱۴... ۱۵... ۱۶... ۱۷... ۱۸... ۱۹... ۲۰... ۲۱... ۲۲... ۲۳... ۲۴... ۲۵... ۲۶... ۲۷... ۲۸... ۲۹... ۳۰... ۳۱... ۳۲... ۳۳... ۳۴... ۳۵... ۳۶... ۳۷... ۳۸... ۳۹... ۴۰... ۴۱... ۴۲... ۴۳... ۴۴... ۴۵... ۴۶... ۴۷... ۴۸... ۴۹... ۵۰... ۵۱... ۵۲... ۵۳... ۵۴... ۵۵... ۵۶... ۵۷... ۵۸... ۵۹... ۶۰... ۶۱... ۶۲... ۶۳... ۶۴... ۶۵... ۶۶... ۶۷... ۶۸... ۶۹... ۷۰... ۷۱... ۷۲... ۷۳... ۷۴... ۷۵... ۷۶... ۷۷... ۷۸... ۷۹... ۸۰... ۸۱... ۸۲... ۸۳... ۸۴... ۸۵... ۸۶... ۸۷... ۸۸... ۸۹... ۹۰... ۹۱... ۹۲... ۹۳... ۹۴... ۹۵... ۹۶... ۹۷... ۹۸... ۹۹... ۱۰۰...

CALL No. ۸۹۱۶۵۵۲ ACC. No. ۴۹۹۸
 AUTHOR مفتی محمد رفیع الرحمن
بکرا
۸۹۱۶۵۵۲
۴۹۹۸
امام ربیع
مفتی محمد رفیع الرحمن

Date	No.	Date	No.

MAULANA AZAD LIBRARY
ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES:—

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of Re. 1-00 per volume per day shall be charged for text-books and 10 Paise per volume per day for general books kept over - due.

